

HIS3090

FORDYPNINGSOPPGAVE I HISTORIE

HØSTEN 2012

HIS3090 Fordypningsoppgave høsten 2012

Innhold:

HIS3090 Fordypningsoppgave for bachelorprogrammet i historie	3
Krav til oppgaven.....	4
Temaer for fordypningsoppgaven:.....	5
Søknadsskjema.....	11

HIS3090 Fordypningsoppgave for bachelorprogrammet i historie

Du inviteres med dette til orienteringsmøte om HIS3090-oppgaven, **tirsdag 11. september kl. 10:15 i seminarrom 2, P.A Munchs-hus.**

Torsdag 6. september kl. 14:15 -16:00, seminarrom 12, P. A. Munchs hus, vil det bli holdt en forelesning om å skrive oppgave, der blant annet formelle krav til oppgaven tas opp.

Det skal leveres et førsteutkast til veileder. Fristen for å levere dette er **23. oktober.**

Frist for innlevering av endelig oppgave er **10. desember kl. 14:30.**

Eksamensbesvarelsen skal leveres i Fronter i mappen "innlevering av eksamen". Her vil du bli bedt om å svare på spørsmål vedrørende fusk og akademisk redelighet. Først når disse er besvart vil du kunne laste opp besvarelsen din. Merk at besvarelsene skal leveres i pdf-format og at det kun skal benyttes kandidatnummer, navn må ikke påføres, hverken på selve besvarelsen eller filen.

Under følger en orientering om oppgaven, forslag til emner med veiledere og et skjema for å søke veileder. Skjemaet leveres gjerne på orienteringsmøtet eller på ekspedisjonskontoret innen **18. september.**

Med vennlig hilsen

Finn Erhard Johannessen
undervisningskoordinator

Magne O. Rønningen
studiekonsulent

Viktige frister i forbindelse med HIS3090-oppgaven:

6. september: Forelesning om å skrive oppgave
11.september: Orienteringsmøte
18.september: Siste frist for innlevering veiledningsskjema
23. oktober: Innlevering av 1. utkast av oppgaven til veileder.
10. desember: Innlevering av endelig oppgave i Fronter.

Krav til oppgaven

Hensikten med emnet er at du får vist at du er i stand til å arbeide sjølstendig under veiledning over lengre tid med et bestemt historisk tema, og at du utvikler evnen til å formulere en problemstilling, avgrense et tema og utforme en sammenhengende og relativt omfattende framstilling og argumentasjon. Du skal også vise at du kan beherske de formelle kravene som gjelder ved vitenskapelige framstillinger, som nødvendige presiseringer av sentrale begreper, bruk av fotnoter, siteringsregler, klarhet i tabeller og figurer, nøyaktig litteraturliste og kildeoversikt. Ved vurderingen vil det trekke ned hvis oppgaven ikke fyller disse kravene.

Oppgaven kan være enten kilde- eller litteraturbasert og omfanget skal være ca 10 normalsider der en normalside består av ca 2500 tegn med mellomrom. Hele oppgaven skal da bestå av ca 25000 tegn med mellomrom. På oppgavens forside skal du oppgi det totale antall tegn med mellomrom. Litteraturliste og eventuelle vedlegg kommer i tillegg. Teksten skal være maskinskrevet. Tilsier spesielle omstendigheter at dette fravikes, må det være avtalt med instituttet.

Vi understreker at arbeidet skal være sjølstendig. Dersom du skriver av tidligere oppgaver, eller kopierer fra internett, bøker e.l., blir dette ansett som fusk og meldt til Det humanistiske fakultetet for videre forføyninger.

Emnet er normert til 10 studiepoeng, dvs. et tredjedels semester. Veileder gir råd om litteratur og arkivarbeid. Er oppgaven litteraturbasert, bør en kunne forutsette at studenten setter seg inn i forskningslitteratur tilsvarende ca. 1000 sider. Er oppgaven kildebasert, avgjør veilederen omfanget av arkivarbeid/kildearbeid og tilrår nødvendig litteratur for å kunne gjennomføre et lite forskningsarbeid. Det forventes samtidig at studenten kan klare å finne fram relevant litteratur på egenhånd. Studenten skal kunne søke i BIBSYS, finne fram til den referanselitteratur i historie (bibliografier, håndbøker) som biblioteket måtte ha og spørre om hjelp i biblioteket.

Fordypningsoppgaven er altså et sjølstendig arbeid, som skrives under veiledning av en faglærer. Hver student har krav på at læreren legger ned fem timers arbeid på hver oppgave; her er også inkludert lesning av utkast. Hver student bør forvente minst tre samtaler med lærer. Samtalene bør finne sted når tema avtales, ved levering av førsteutkast og før endelig innlevering. En del lærere vil holde et seminar for de studentene de veileder for å gi studentene en første innføring i temaene. Studenter som har fått tildelt veileder et tidligere semester samt har fått godkjent innlevering av førsteutkast, har ikke krav på ny veiledning.

Oppgaven vurderes av én sensor, intern eller ekstern. Sensur faller tre uker etter innlevering.

Temaer for fordypningsoppgaven:

På de neste sidene følger en oversikt over forslag til noen temaer, samt de faglærerne som veileder HIS3090-oppgaver høsten 2012. Det er også mulig å formulere egne temaer, forutsatt at det finnes veileder. Benytt det vedlagte skjema til å søke veileder/tema.

Det norske kongedømmet i høymiddelalderen:

Hans Jacob Orning med andre middelalderhistorikere. E-post: h.j.orning@iakh.uio.no

1. Den personlige kongen

Norske historikere har fremhevet den personlige kongemaktens betydning for det norske høymiddelalderkongedømmet. Men hva drev egentlig kongene med i Norge på slutten av høymiddelalderen?

I perioden 1280 til 1350 økte den verdslige bruken av skrift markant. Det overleverte brev og diplomaterialet er samlet i *Diplomatarium Norvegicum*. Ved å undersøke et utvalg kongelige brev, kan vi ta rede på hva som opptok kongene i rikstyningen. I forlengelsen av dette kan det være interessant å diskutere i hvilken grad synes å ha hatt en plan for riksstyningen, noe som i siste instans kan fortelle noe om hva som kjennetegnet det norske kongedømmet i siste del av høymiddelalderen.

Ta utgangspunkt i kongedømmene til:

- Enten Eirik Magnusson 1280-1299
- Eller Håkon V Magnusson 1299-1319

2. Lagmannsambetet

I løpet av høymiddelalderen ble det opprettet ti kongelige lagmannsdomstoler i Norge. Lagmennene fungerte som øverste rettsinstans (med kongen som ankeinstans). Hva kan det overleverte brev materialet fortelle om hva slags saker som fant veien til lagmannsdomstolene og pådømte? Ta utgangspunkt i et utvalg middelalderbrev (*Diplomatarium* / *Regesta Norvegicum*) og diskuter.

Litteratur: Helle 1972, Seip 1942

3. Sysselmannsembetet

Sysselmannen var kongedømmets viktigste lokale embetsmann. Det fantes ca. 50 sysler i Norge omkring 1300. Til tross for det nevnes sysselmannsembetet kun i et fåtall diplomer / brev fra Håkon Vs regjeringstid (fra 1299-1319). Hva forteller disse brevene om sysselmannsembetet, om sysselmennenes oppgaver, funksjoner og betydning i samtida? Hva gjorde de, var de kongelige skatteinnkrevere, militære ledere, politimenn, lagmennenes medhjelpere, eller rett og slett mektige lokale aktører som ville berike seg selv?

Litteratur: Knut Helle 2009 ([Den primitivistiske vendingen i norsk historisk middelalderforskning](#) *NHT* 4/2009 (Side 572-609); Andreas Holmsen 1980, Hans Jacob Orning 2003, Helle 1974/1995, m.m.

4. Blodhevn, lov og konfliktløsning

Et brev fra 1315 (DN II 123) beskriver en fejde mellom to familier i Hjardal i Telemark som ender med hevndrap. Magnus Lagabøtes landslov fra 1274 forbyr hevn. Hva kan DN II 123 fortelle oss om bruken av hevn i konflikter på begynnelsen av 1300-tallet og om hvordan kongedømmet grep inn for å begrense dette.

Kilder: DN II 123 (brevet er oversatt i litteraturen under); MLL om hevn.

Litteratur: Kåre Lunden 1976, Olav Solberg 2003, Helle 1974/1995, m.m.

Kristenrettene i Gulatingsloven

Kirken ble etablert i Norge på første halvdel av 1000-tallet under kongemaktens beskyttelse for å innføre en ny religiøs sed. Noe det første kirken gikk i gang med var å formulere et regelverk for kristen oppførsel og handlinger. Kristenrettene i Gulatingsloven representerer noen av de eldste kjente norske lovtekstene. I motsetning til kongedømmet som måtte forholde seg til bondesamfunnenes etablerte tradisjoner, sedvaner og regler, kunne kirken formulere nye lovtekster. Hva ble regulert, hvordan forsøkte kirken å forme det norrøne samfunnet i middelalderen, og hva kan kristenrettene fortelle om middelalderens religiøsitet? Undersøk og diskuter et utvalg av kristenrettene i lys av hva vi vet om det norrøne samfunnet og om kristendommen i tidlig middelalder og høymiddelalderen.

Forslag til oppgaver kan være:

- Kristenrettene og regler for faste og avholdenhet
- Kristenrettene og deltakelse i religiøs aktivitet
- Kristenrettene og sakramentene
- Kristenrettene og de døde
- Kristenrettene og endringer på 1200-tallet

Det islandske sagamaterialet. Les et sagautvalg og diskuter:

- Synet på de døde i utvalgte fornaldersagaer (og om ønskelig også i lys av kristenrettene)
- Forestillinger om barndom i Egils saga i lys av Philip Aries tese om barndom i førmoderne samfunn.
- Forestillinger om alderdom i Egils saga
- Høvdingenes rolle i Sturlungesaga eller Torgils saga

Lovverket

- Bruk av humor i Gulatingsloven? Om synet på ufrihet (trelldom) og sosialt avvik.
- Dómen i Magnus Lagabøtes landslov. Forholdet mellom lokalsamfunn og kongemakt

Norsk politisk historie ca. 1814-1850, rettshistorie og kjønns historie tidlig nytid

Marthe Hommerstad, e-post: marthe.hommerstad@iakh.uio.no

Foreslåtte temaer:

- I) Undersøke avisdebattene angående ett av Christan Magnus Falsens grunnlovsforslag 1821 og 1824, f.eks.:
 - a. Vetostriden
 - b. Representasjon og Lagtingets medlemmer

Kilder: *Det norske Nathionalblad, Patrouillen, Morgenbladet* og Grunnlovs-forslaget til Adler og Falsen, samt andre utgitte skrifter angående dette (UB, NB digital og mikrofilm).
- II) Undersøke politisk propaganda og agitasjon, f.eks.:

- a. Avisen *Statsborgeren* og den redaktør Peder Soelvold
- b. *Ola-boka* av John Neergaard
- c. *Nordmandens Katechisme*, 1832, av Henrik Wergeland
- d. Svensk og norsk propaganda rundt 1814

Kilder: Nasjonalbiblioteket

Forslag til bacheloroppgaver i historie fra Oslo Museum

Vibeke Banik, e-post: v.k.banik@iakh.uio.no

Mellomkrigstidens nye by

I mellomkrigstiden ga Oslo kommune ut flere bøker om det nye Oslo eller "Stor-Oslo". Hva besto dette nye Oslo i? Og hvilke tanker, ideer og historiske prosesser lå bak forestillingen om den nye tidens by?

Kildemateriale: Oslo kommunes bokutgivelser fra perioden, kontekstualiserende litteratur; Oslo bys historie, arkitektur- og byplanhistoriske arbeider.

Elsket og hatet

Redegjør på bakgrunn av materiale i museets klipparkiv for ulike syn på drabantbyene. Drøft i den forbindelse også avisutklipp som kildemateriale.

Kampen om Enerhaugen.

Forstaden Enerhaugen ble revet i 1960-årene. Gi en historisk analyse av dette bymiljøet og diskutere årsakene til at det ble revet.

Materiale: Avisutklipp og fotografier i museets samling, samt sekundærlitteratur.

Offentlige bad

Redegjør for utbyggingen av offentlige bad i Kristiania på 1800- og begynnelsen av 1900-tallet på bakgrunn av Årsberetningene for Kristiania kommune, fotografier i museets samling og sekundærlitteratur. Hvorfor ble badene bygget? Og hvordan fungerte de? Både innendørsbad og sjøbad bør inngå i besvarelsen.

Grünerløkka - beste Østkant?

Redegjør fore endringer i synet på bydelen Grünerløkka på 1900-tallet, slik det kommer til uttrykk i museets klipparkiv. Andre kilder i museets samling og sekundærlitteratur kan også trekkes inn.

Lambertseter – Norges første drabantby?

Gjør rede for bakgrunnen for utbyggingen av Lambertseter og hva slags bysamfunn dette var.

Materiale: Klipparkiv, fotografier og ulike typer litteratur i museets saling.

Det mangfoldige Grønland

I dag regnes Grønland som et av byens mest mangfoldige strøk. Hvordan har dette byområdet vært oppfattet tidligere? Og har synet på Grønland endret seg gjennom

1900-tallet? Hva kan museets klippesamling og fotoarkiv fortelle om denne spennende bydelen?

Dersom du finner noen av oppgavene interessante, er det fint om du tar kontakt med oss for å avtale tid i biblioteket. Da har vi mulighet til å forberede besøket, og ha materiale klart til deg når du kommer. Vi kan også svare på spørsmål når det gjelder tolkning av oppgaveteksten.

Kontaktinformasjon:

For fremfinning av materiale og avtale tid i biblioteket, spesialbibliotekar Anne Birgit Lindaas, tlf. 23 28 41 85, eller e-post: abl@oslomuseum.no. Faglig ansvarlig for oppgavene er museumsdirektør Lars Emil Hansen, tlf. 23 28 41 93, eller e-post: leh@oslomuseum.no

Mer informasjon om Oslo Museum finner du på www.oslomuseum.no

Vibeke kan også veilede i oppgaver om jøder i forretningslivet i Kristiania.

Oppgaveforslag fra Norsk teknisk museum

Førstekonservator Ketil Gjørme Andersen, epost ketil@tekniskmuseum.no

Oppgaver innenfor Norsk radio-tv-produksjonshistorie

Arkivet etter Radionette AS.

Radionette produserte radio- og TV-apparater.

Periode 1950-1979

Inneholder også trykksaker, reklamemateriell etc.

Oppgaver innenfor Sosialpolitikk, kvinners rettigheter, hygiene etc

Katti Anker Møllers arkiv knyttet til Barselhjemutstillingen i 1916.

Oppgaver knyttet til folkeopplysning om folkehelse

Tidsskriftet "Liv og helse" (1939-1972) inneholder populærvitenskapelige artikler skrevet for å opplyse et bredt publikum.

Oppgaver innenfor Teknologi- og industrihistorie

Arkivene etter Fredrik (1851-1923) og Albert Hiorth (1876-1949).

Ingeniører / ingeniørbedrift med fokus på bla. vannkraftutbygging, elektrisk kraft, gruvedrift, jern og stål etc.

Med håp om at noe av dette kan vekke interesse hos studentene og at det ikke er for sent å få dem med i katalogen.

Andre oppgaveforslag vil også bli tilgjengelige.

Utenrikspolitisk historie

Olav Njølstad, e-post olav.njolstad@iakh.uio.no

- 1) President Trumans beslutning om å bruke atombomben mot Japan, august 1945.
Utvalgte primærkilder fra National Archives, Washington, D.C., og Truman Library, Independence, Missouri
- 2) President Trumans beslutning om å utvikle og produsere hydrogenbomben.
Utvalgte primærkilder fra National Archives, Washington, D.C., og Truman Library, Independence, Missouri
- 3) President Carters beslutning om ikke å iverksette produksjon av nøytronbomben.
Utvalgte primærkilder fra Carter Library, Atlanta, Georgia
- 4) Utbruddet av Korea-krigen: Hvordan og hvorfor.
Utvalgte primærkilder publisert i Bulletin of the New International Cold War History Project
- 5) Den sovjetiske beslutningen om å invadere Ungarn i 1956.
Utvalgte primærkilder publisert i Bulletin of the New International Cold War History Project
- 6) Den sovjetiske beslutningen om å invadere Tsjekkoslovakia i 1968.
Primærkilder publisert i Bulletin of the New International Cold War History Project
- 7) Den sovjetiske beslutningen om å invadere Afghanistan i 1979.
Primærkilder publisert i Bulletin of the New International Cold War History Project
- 8) Innføringen av militær unntakstilstand i Polen i 1981.
Utvalgte primærkilder publisert i Bulletin of the New International Cold War History Project

Søknadsskjema

SØKNAD OM VEILEDER TIL HIS 3090 – FORDYPNINGSOPPGAVE I HISTORIE

Leveres på orienteringsmøtet 11. september, eller senest 18. september på ekspedisjonskontoret for historie, 4. et. NT, Pb. 1008, Blindern, 0315 Oslo (Vennligst bruk blokkbokstaver)

Studentens navn.....

Gateadresse.....

Postnummer.....

E-post-adresse.....

Før opp ønsket tema for HIS3090-oppgaven i prioritert rekkefølge. Fortrinnsvis velges et tema og veileder fra katalogen. Det er også mulig å formulere egne temaer. Vær oppmerksom på at det kun vil være mulig å skrive egendefinerte oppgaver dersom vi kan finne egnet veileder. Før opp minimum to valg med forskjellig veileder/tema.

1. valg:.....
med følgende veileder.....

2. valg:.....
med følgende veileder.....

3. valg:.....
med følgende veileder.....

Dato.....

For instituttet. Ikke skriv her.

Tildelt
veileder.....